

УДК 351

DOI: <https://doi.org/10.32886/instzak.2019.03.11>

Замковий Ростислав Володимирович,
аспірант Інституту законодавства
Верховної Ради України
ORCID 0000-0001-9378-6839
redkolegia@gmail.com

**АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ У ГАЛУЗІ НАУКИ «ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ»
ЗА НАПРЯМКАМИ СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ**

Анотація

Мета статті полягає в проведенні аналізу наукових досліджень у галузі науки «Державне управління» за напрямками стандартизації та управління сталим розвитком.

Наукова новизна. За результатами проведеного аналізу наукових досліджень у галузі науки «Державне управління» за напрямками стандартизації та управління сталим розвитком встановлено, що за період 2012–2016 рр. не виявлено жодного дослідження за напрямком впровадження міжнародних стандартів у механізми державного управління сталим розвитком в Україні.

Висновки. Вченими в галузі науки «Державне управління» окремо розглядалися різні аспекти державного управління у напрямку стандартизації, зокрема: забезпечення якості професійної діяльності державних службовців на засадах стандартизації; удосконалення теоретичних засад державного управління у сфері забезпечення європейських стандартів права людини на судовий захист в Україні; демократизація цивільно-військових відносин в Україні в контексті їх адаптації до європейських норм та стандартів; механізми впровадження європейських стандартів політичного управління в Україні; механізми розвитку державного управління аграрним сектором економіки України в умовах впровадження європейських стандартів; у напрямку управління сталим розвитком, зокрема розвитку партнерських відносин бізнесу і влади в системі державного управління сталим розвитком України: теорія, методологія, практика; формування механізму державного управління сталим екологічним розвитком регіону в системі раціонального природокористування; інформаційна складова стратегії сталого розвитку України; управління сталим розвитком мегаполіса; формування державної політики сталого соціально-економічного розвитку сільських територій як умова зростання якості життя сільського населення; механізми забезпечення сталого розвитку територіальної громади; механізми державного управління реалізацією екологічної політики сталого розвитку; механізми державного управління сталим розвитком регіонів на засадах регіонального та транскордонного співробітництва; державне регулювання валового регіонального продукту як чинник сталого розвитку регіону. Це дає можливість визначити пріоритетні напрямки дослідження в науці «Державне управління», запропонувати механізми їх реалізації для практики державного управління. Результати проведеного дослідження підтверджують унікальність обраної теми подальшого дослідження «Впровадження міжнародних стандартів у механізми державного управління сталим розвитком в Україні».

Ключові слова: державне управління, галузь науки «Державне управління», стандартизація, сталий розвиток.

Zamkovyj Rostislav V.,
Postgraduate student,
Legislation Institute of the Verkhovna Rada of Ukraine
ORCID 0000-0001-9378-6839
redkolegia@gmail.com

SCIENTIFIC ACHIEVEMENTS ANALYSIS IN SCIENCE STUDIES «PUBLIC ADMINISTRATION»
IN AREAS OF STANDARDIZATION AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT MANAGEMENT

Abstract

The purpose of the article is to conduct the analysis of scientific research in the field of science «Public Administration» in the areas of standardization and management of sustainable development.

The scientific novelty According to the results of the scientific research analysis in the scientific field «Public Administration» in the areas of standardization and sustainable development management, it was established that during the period of 2012–2016 (inclusive) among the considered in our study, the work of scientists was not identified in the direction of the implementation international standards in the state management mechanisms of sustainable development in Ukraine, no research.

Conclusions. Scientists in the field of science «Public Administration» separately considered various aspects of public administration in the standardization direction, in particular: ensuring the quality of professional activity civil servants on the standardization basis; improvement the theoretical foundations of state administration in the sphere of ensuring European standards in human rights for judicial protection in Ukraine; democratization civil-military relations in Ukraine in the context of their adaptation to European norms and standards; implementation mechanisms of European standards in political governance in Ukraine; development mechanisms of state management in agrarian sector of economy in Ukraine in conditions implementation the European standards; in the sustainable development management direction, in particular: development partnership relations between business and government in the public administration system, sustainable development of Ukraine: theory, methodology, practice; the formation the state governance mechanism sustainable environmental development of the region in the rational nature management system; information component of sustainable development strategy in Ukraine; sustainable development management of the metropolis; formation of sustainable socio-economic development state policy of rural territories as a condition for increasing the quality of life rural population; mechanisms for ensuring sustainable development in the territorial community; state management mechanisms of implementation ecological policy of sustainable development; state governance mechanisms of sustainable development in regions on the basis of regional and cross-border cooperation; state regulation of the gross regional product as a factor in the region sustainable development. This enables the definition of priority areas of research in science «Public Administration», for the practice of public administration to propose mechanisms for their implementation. And also the results of the research conducted in the field of science «Public Administration» confirms the uniqueness of the chosen theme further study «Implementation of international standards in the mechanisms of state governance for sustainable development in Ukraine».

Key words: public administration, science branch «Public administration», standardization, sustainable development.

Постановка проблеми. Розвиток наукової галузі «Державне управління» в межах встановлених норм та вимог спеціальностей, зокрема: теорія та історія державного управління, механізми державного управління, державна служба, місцеве самоврядування, передбачає дослідження, змістом яких є:

- «теорія та історія державного управління», що досліджує теоретико-методологічні засади державного управління як цілеспрямованого впливу держави на стан і розвиток суспільних процесів і відносин з метою досягнення цілей і реалізації функцій держави через діяльність органів державної влади та в межах визначених законом повноважень

органів місцевого самоврядування, демократизації державотворчих процесів й оптимізації систем державного управління, дослідження соціальних та історичних джерел їх виникнення, закономірностей і тенденцій розвитку [15];

- «механізми державного управління» – досліджуються теоретико-методологічне обґрунтування механізмів державного управління, адміністративно-організаційних напрямів державотворення, функцій, структури, повноважень і особливостей органів державної влади усіх рівнів [15];

- «державна служба» – досліджуються державна служба та служба в органах місце-

вого самоврядування з метою забезпечення реалізації цими інститутами держави положень Конституції, законодавчих й інших нормативно-правових актів щодо впровадження цілей, завдань і функцій держави, громадянського суспільства, надання послуг юридичним і фізичним особам, урахування соціальних та історичних джерел їх виникнення й тенденцій розвитку [15];

- «місцеве самоврядування» – передбачає дослідження організаційних, правових, політичних, економічних, фінансових, соціальних та інших аспектів місцевого самоврядування [15].

Наукові дослідження повинні відповідати критеріям актуальності і, водночас, унікальності (новизни) в дослідженні. Тому вибір теми дослідження, визначення його предмета й об'єкта потребує аналізу наукового доробку в тій області, яка відповідає обраному напрямку наукового дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У статті проаналізовано роботи вчених у галузі науки «Державне управління». За напрямком дослідження «стандартизація» це, зокрема, роботи: Ганоцької С. О., Красівського Д. О., Моторного В. О., Олійник А. Р., Паламарчук Т. П. За напрямком дослідження «управління сталим розвитком» це, зокрема, роботи: Ємельянова В. М., Полюшкіна С. С., Антонова А. В., Гордєєва О. К., Ляшевської О. І., Лагна В. Т., Лієва О. С., Унгуряна П. Я.

Мета статті полягає в проведенні аналізу наукових досліджень у галузі науки «Державне управління» за напрямками стандартизації та управління сталим розвитком.

Виклад основного матеріалу. Для з'ясування, які дослідження проводилися за напрямком впровадження міжнародних стандартів у механізми державного управління сталим розвитком в Україні, розглянемо роботи вчених у галузі науки «Державне управління» за період 2012 – 2016 років. Для цього, по-перше, з'ясуємо, що досліджувалася в напрямку стандартизації, а, по-друге, – у напрямку управління сталим розвитком.

Так, у роботі Ганоцької С. О. «Забезпечення якості професійної діяльності державних службовців на засадах стандартизації» (2012 р.) [2] досліджено особливості запровадження стандартів професійної діяльності державних службовців (ПДДС). На засадах

міжнародних стандартів управління якістю розглянуто питання забезпечення якості ПДДС та запропоновано рекомендації щодо ефективності їх використання в Україні. За результатами проведеного аналізу та встановлення причин, що ускладнюють процес забезпечення якості ПДДС, запропоновано шляхи усунення проблемних питань. Автором розроблено концептуальну модель забезпечення якості ПДДС на засадах стандартизації, удосконалено підходи щодо оцінки результативності ПДДС у контексті забезпечення якості професійної діяльності на засадах стандартизації, а також надано пропозиції щодо забезпечення якості ПДДС на основі стандартів професійної діяльності для реалізації потенціалу та показників результативності ПДДС [2].

Дослідження Олійник А. Р. «Удосконалення теоретичних засад державного управління у сфері забезпечення європейських стандартів права людини на судовий захист в Україні» (2013 р.) [11] присвячене аналізу основних концептуальних підходів щодо інституційного та нормативного забезпечення органами державної влади європейських стандартів права людини на судовий захист в Україні. Автором удосконалено понятійно-термінологічний апарат за допомогою понятійно-структурного та структурно-функціонального аналізу державного управління у цій сфері, досліджено національне та міжнародне законодавство. Охарактеризовано зміст та принципи державного управління у сфері забезпечення європейських стандартів права людини на судовий захист, а також рівні та цілі його здійснення. Проведено дослідження експертних висновків міжнародних правозахисних організацій щодо передбачених судовою реформою змін, а також рекомендацій та резолюцій органів Ради Європи та ЄС щодо адаптації державної діяльності у сфері судового захисту до європейських стандартів. Обґрунтовано напрямки оптимізації державного управління щодо відповідності європейським стандартам, окреслено сферу удосконалення нормативно-правової бази інституційного забезпечення права людини на судовий захист в Україні [11].

У дисертації Моторного В. О. «Демократизація цивільно-військових відносин в Україні в контексті їх адаптації до європейських норм та стандартів» (2014 р.) [9] за

результатами проведеного аналізу європейського досвіду за напрямком дослідження визначено й обґрунтовано механізми державного управління цивільно-військовими відносинами (ЦВВ) в Україні в контексті їх демократизації. В роботі визначено теоретико-методологічні основи дослідження демократизації цивільно-військових відносин, охарактеризовано засади цивільного контролю над воєнною організацією та розкрито його значення як основного компонента демократизації ЦВВ. Автором зроблено аналіз моделей (історичних та сучасних) цивільно-військової взаємодії та їх ролі у забезпеченні національної та колективної безпеки. Для реформування воєнної організації України висвітлено сутність та зміст основних механізмів державного управління демократизацією ЦВВ, розкрито пріоритетні напрямки та шляхи демократизації ЦВВ у розвинених європейських країнах та США й узагальнено досвід країн Центральної та Східної Європи. За результатами проведеного дослідження встановлено основні напрямки удосконалення системи професійної підготовки військовослужбовців, покращення іміджу збройних сил у суспільстві [9].

Дисертація Красівського Д. О. «Механізми впровадження європейських стандартів політичного управління в Україні» (2015 р.) [5] присвячена розробленню та науковому обґрунтуванню механізмів впровадження європейських стандартів політичного управління в Україні та формуванню практичних рекомендацій органам влади щодо їх удосконалення. З метою приведення вітчизняної системи політичного управління у відповідність з європейськими стандартами узагальнено й проаналізовано європейський досвід організації демократичного управління з урахуванням історичних та системних характеристик розвитку концепції політичного управління в Україні. Обґрунтовано та запропоновано шляхи реформування публічної влади, доведено механізми забезпечення громадської участі у вирішенні питань національного та регіонального значення. За результатами проведеного аналізу інструментів впровадження європейських стандартів політичного управління удосконалено понятійно-категорійний апарат науки «Державне управління», наведено визначення понять «політичне управління», «ефективність полі-

тичного управління», «європейські стандарти політичного управління», «сутність політичного управління» [5].

У науковому дослідженні Паламарчук Т. П. «Механізми розвитку державного управління аграрним сектором економіки України в умовах впровадження європейських стандартів» (2016 р.) [12] з урахуванням європейського досвіду обґрунтовано механізми державного управління аграрним сектором економіки України та визначені пріоритетні напрямки його розвитку. Автором вперше здійснено систематизацію механізмів розвитку державного управління аграрним сектором економіки України в умовах впровадження європейських стандартів за видами державного впливу на аграрний сектор: 1) фінансовий вплив на розвиток аграрного сектору в рамках середньо- та довгострокових програм розвитку (економічний критерій); 2) стандартизація умов щодо якості продукції та безпеки харчування (адміністративний критерій); 3) визначення пріоритетів щодо соціально-економічного розвитку сільських територій (політичний критерій); розроблено проект закону України «Про розвиток аграрного сектору України», в якому об'єднані основні положення державної політики щодо розвитку аграрного сектору України з урахуванням євроінтеграційних перспектив аграрного ринку України шляхом гармонізації національного аграрного законодавства і стандартизації агровиробництва, з одного боку, і захисних норм щодо імпортозаміщення національної аграрної продукції для ринку національних виробників – з другого, зокрема щодо впровадження європейських стандартів в аграрний сектор економіки України та розвитку механізмів державного управління аграрним сектором. Також у роботі удосконалено: понятійно-категорійний апарат державного управління аграрним сектором, зокрема конкретизовано визначення понять «державне управління аграрним сектором», «механізми розвитку державного управління аграрним сектором економіки України в умовах впровадження європейських стандартів». Автором удосконалено підхід до забезпечення оптимального співвідношення державного управління та ринкового саморегулювання в аграрній сфері для України на прикладі ЄС з урахуванням національної специфіки шляхом виявлення

суперечностей між механізмами державного управління й ринковими тенденціями (посилення регуляторного впливу, зміна кон'юнктури ринку, державне регулювання ціноутворення), що показує напрями впровадження ефективних норм і стандартів ЄС у вітчизняне законодавство з урахуванням особливостей розвитку аграрного ринку і сільських територій України; та механізм оптимізації експортного потенціалу аграрного сектору України (в основу покладено законодавство України), в якому слід забезпечити дотримання нормативних умов ЄС шляхом лібералізації митно-тарифних ставок між Україною та ЄС, коли українське законодавство встановлює безмитний режим та відмовляється від тарифів щодо аграрної продукції з ЄС; гармонізації національного законодавства із нормами і стандартами ЄС у таких напрямках, як безпека харчування, пакування, зберігання та перевезення продукції аграрного сектору; адаптації власних вимог національної системи стандартизації і сертифікації агропродовольчої продукції до аналогічних норм у Європейському Союзі [12].

Окремо розглянемо, які наукові дослідження в галузі науки «Державне управління» за період 2012 – 2016 років проводилися за напрямком управління сталим розвитком.

Ємельянов В. М. у роботі «Розвиток партнерських відносин бізнесу і влади в системі державного управління сталим розвитком України: теорія, методологія, практика» (2012 р.) [4] досліджує теоретико-методологічні засади розвитку партнерських відносин бізнесу та влади в системі державного управління сталим розвитком. Автором на основі аналізу структури економіки регіонів і моніторингу тенденцій їх розвитку визначена ефективність реалізації в Україні управління сталим розвитком на сучасному етапі суспільного розвитку. За результатами проведеного аналізу основних чинників, оцінки результатів управління соціально-економічним розвитком регіонів України запропоновано стратегічні напрями і механізми державного управління розвитком партнерських відносин бізнесу та влади на засадах сталого розвитку [4].

Лієв О. С. у науковій праці «Формування механізму державного управління сталим екологічним розвитком регіону в системі раціонального природокористування»

(2012 р.) [7] досліджує сутність екологічної функції держави, її зміст, місце та роль серед інших функцій. Автором розроблено та запропоновано концептуальні засади державного управління сталим економічним розвитком регіону з урахуванням екологічного фактора, визначено імперативи стратегії державного управління сталим екологічним розвитком регіону. У роботі встановлена система критеріїв та індикаторів еколого-економічного безпечного розвитку регіону за результатами аналізу методичних та інформаційних основ державного моніторингу еколого-економічного розвитку території. Також автором удосконалено механізми державного управління екологічним розвитком і раціональним природокористуванням регіону та запропоновано програмно-цільовий підхід до реалізації еколого-економічної політики регіону [7].

Унгурян П. Я. в роботі «Інформаційна складова стратегії сталого розвитку України» (2012 р.) [16] розглядає генезу ідеї сталого розвитку, концептуальні засади його стратегії та міжнародні підходи до формування національних стратегій сталого розвитку. За результатами аналізу соціально-інституційних чинників інформаційної складової стратегії сталого розвитку України, дослідження міжнародних стандартів моніторингу сталого розвитку та підходів до розробки національних показників (індикаторів) сталого розвитку автором визначено індикатори (показники) моніторингу сталого розвитку, а також його передумови та стратегічні орієнтири для України [16].

У дослідженні Полюшкіна С. С. «Управління сталим розвитком мегаполіса» (2013 р.) [13] науково обґрунтовано сукупність концептуальних положень щодо створення системи управління сталим розвитком мегаполіса, зокрема органічна імплементація механізмів забезпечення сталого розвитку мегаполіса на макро- та мікрорівнях системи, кількісне обґрунтування пріоритетів сталого розвитку, цільова орієнтація стратегії на ключові фактори успіху в управлінні мегаполісом, каскадування цільових орієнтирів стратегії за її рівнями для реалізації управлінської відповідальності, реалізація стратегічної діяльності з використанням ключових компетенцій органу управління мегаполісом. Для побудови моделі системи

стратегічного управління сталим розвитком мегаполіса автором визначено методико-технологічні підходи, серед яких: прогнозування соціо-еколого-економічних індикаторів для виявлення дисбалансів сталого розвитку мегаполіса, оцінювання проектів та їх портфелів на відповідність вимогам сталого розвитку, виявлення ключових факторів успіху і ключових компетенцій в управлінні мегаполісом, використання специфічної інституції «зона стратегічної відповідальності» як проміжного рівня управління в системі, інтеграція стратегічного і проектного підходів, моніторинг виконання проектів та реалізації стратегії [13].

У науковому дослідженні Антонова А. В. «Формування державної політики сталого соціально-економічного розвитку сільських територій як умова зростання якості життя сільського населення» (2013 р.) [1] обґрунтовано теоретико-методологічні засади та концептуальні підходи до формування державної політики сталого соціально-економічного розвитку сільських територій як умови зростання якості життя населення. В контексті європейської інтеграції з урахуванням об'єктивних закономірностей визначаються напрямки модернізації механізмів державного регулювання розвитку сільських територій, принципи і методи та механізми вдосконалення державної політики сталого соціально-економічного розвитку сільських територій. У дослідженні зроблено оцінку ефективності державного управління розвитком сільських територій, розвинуто методичні положення диференціації якості життя населення, запропоновано вектори активізації державної політики сталого соціально-економічного розвитку сільських територій у сфері формування агроекологічного іміджу. Також автором запропоновано вдосконалення організаційно-інституційного механізму державної політики сталого соціально-економічного розвитку сільських територій: у сфері активізації підприємницької активності та розв'язання проблем зайнятості на селі; забезпечення ефективного використання земельних ресурсів; розвитку соціальної інфраструктури [1].

У роботі Гордєєва О. К. «Механізми забезпечення сталого розвитку територіальної громади» (2014 р.) [3] доведено, що застосування наукового обґрунтованого комплексного

підходу до механізмів забезпечення сталого розвитку територіальної громади за умов реформування системи державного управління в Україні дозволяє суттєво змінити їх змістовне наповнення. Автором запропоновано концептуальну модель забезпечення сталого розвитку, яка передбачає три вектори: концептуальний, інституційний та функціональний на засадах сталого розвитку (має відповідне інформаційно-аналітичне забезпечення, моніторинг й оцінювання ефективності управління сталим розвитком). Також удосконалено теоретико-методичні підходи щодо дослідження сталого розвитку в державному управлінні шляхом доповнення принципами стратегічного мислення, ефективності та результативності, відкритості та прозорості, звітності, участі громадян і партнерства. У роботі обґрунтовано необхідність стратегічного партнерства у діяльності органів місцевого самоврядування через організацію довгострокової співпраці органів влади, приватного сектору й інститутів громадянськості на засадах демократичного врядування [3].

Надежденко А. О. у роботі «Механізми державного управління реалізацією екологічної політики сталого розвитку» (2014 р.) [10] досліджує теоретичні, методичні та практичні аспекти державного управління реалізацією екологічної політики сталого розвитку. Автор розкриває зміст категорії «державна екологічна політика сталого розвитку», а механізми державного управління аналізує з урахуванням екологічної складової. Зроблена оцінка ефективності екологічної політики за сучасних умов. За результатами проведеного аналізу реалізації стратегічних напрямків державної екологічної політики автором визначено особливості нормативного закріплення державного екологічного планування як механізму реалізації основних засад політики сталого розвитку України та обґрунтовано доцільність розробки моделі державно-громадського екологічного інституту України, в якій додатковим ресурсом розвитку механізмів державного управління реалізацією екологічної політики сталого розвитку є створення принципово нового консультативно-дорадчого структурного підрозділу місцевої державної адміністрації – екологічної клініки. З метою впровадження у практику соціально-економічно-

го та суспільного життя принципів сталого розвитку автором запропоновано удосконалення організаційно-структурного, економічного та правового механізмів державного управління [10].

У науковому дослідженні Лагно В. Т. «Механізми державного управління сталим розвитком регіонів на засадах регіонального та транскордонного співробітництва» (2015 р.) [6] запропоновано покращити координацію між національними, регіональними та місцевими учасниками співпраці на різних рівнях на основі ефективних механізмів державного управління, які забезпечують вищу результативність реалізації інноваційної стратегії, зокрема: створення стратегічних планів у галузі науки й інновацій на довгострокову та середньострокову перспективу; розробку цільових програм науково-технічного та інноваційного характеру по найважливіших критичних технологіях; розробку найважливіших інноваційних проєктів регіонального (державного) значення, що реалізують окремі ланки критичних технологій. У дослідженні запропоновано науково-методологічний підхід щодо розвитку механізмів державного управління сталим розвитком регіонів на засадах регіонального та транскордонного співробітництва, активізація участі населення у забезпеченні сталого розвитку, підвищенні ефективності реалізації державних програм регіонального і транскордонного співробітництва. Важливими положеннями наукового дослідження є формування державного механізму сталого розвитку регіонів на основі принципів, які відповідають вимогам сталого розвитку та визначаються як сукупність правил, норм, настанов системи управління сталим розвитком, і є загальними вимогами державної політики. Автором запропоновано механізми реалізації залучення об'єднань громадян

до сталого розвитку (правовий; організаційно-управлінський; фінансово-економічний; кадровий; науковий; інформаційний), а також основні напрямки соціально-відтворювальної діяльності та забезпечення сталого розвитку на місцевому рівні за участі громадян. Основами сталого розвитку територій, на думку автора, є підвищення ефективності державних програм регіонального і транскордонного співробітництва, що спрямовані на активізацію та вихід на якісно новий рівень розвитку, від засад патерналізму до рівноправних партнерських відносин вітчизняних та іноземних суб'єктів транскордонного співробітництва (ТКС) і які, у свою чергу, передбачають необхідність здійснення відповідних заходів [6].

Ляшевська О. І. у науковій праці «Державне регулювання валового регіонального продукту як чинник сталого розвитку регіону» (2016 р.) [8] приділила увагу теоретичним засадам застосування механізмів державного регулювання й аналізу державної регуляторної політики щодо валового регіонального продукту як чинника сталого розвитку регіону. За результатами проведеного дослідження розроблено рекомендації щодо впровадження регіональних стратегій сталого розвитку, зокрема шляхом підвищення ефективності державної політики щодо міжрегіонального вирівнювання структури та динаміки валового регіонального продукту [6].

Загальна кількість досліджень, проведених у галузі науки «Державне управління», на початок 2017 року склала 1901, зокрема з 2012 до 2016 рр. включно – 778 робіт.

Для більш наглядного представлення наукових досліджень у сфері стандартизації й управління сталим розвитком за результатами проведеного дослідження побудуємо відповідні таблиці і діаграми (Табл. 1, 2, Рис. 1, 2).

Таблиця 1

Кількість досліджень за напрямками «стандартизація», «управління сталим розвитком» у галузі науки «Державне управління» за період 2012 – 2016 років

Напрямок досліджень	Кількість досліджень по роках					Разом по роках
	2012	2013	2014	2015	2016	
стандартизація	1	1	1	1	1	5
управління сталим розвитком	3	2	2	1	1	9
Загальна кількість досліджень	148	169	170	160	131	778

Відсоток досліджень за напрямками «стандартизація», «управління сталим розвитком» до загальної кількості досліджень у галузі науки «Державне управління» за період 2012 – 2016 років

Напрямок досліджень	Відсоток досліджень по роках					
	2012	2013	2014	2015	2016	Разом по роках
стандартизація	0,67 %	0,59 %	0,58 %	0,62 %	0,76 %	0,6 %
управління сталим розвитком	2,02 %	1,18 %	1,17	0,62 %	0,76	1,2 %

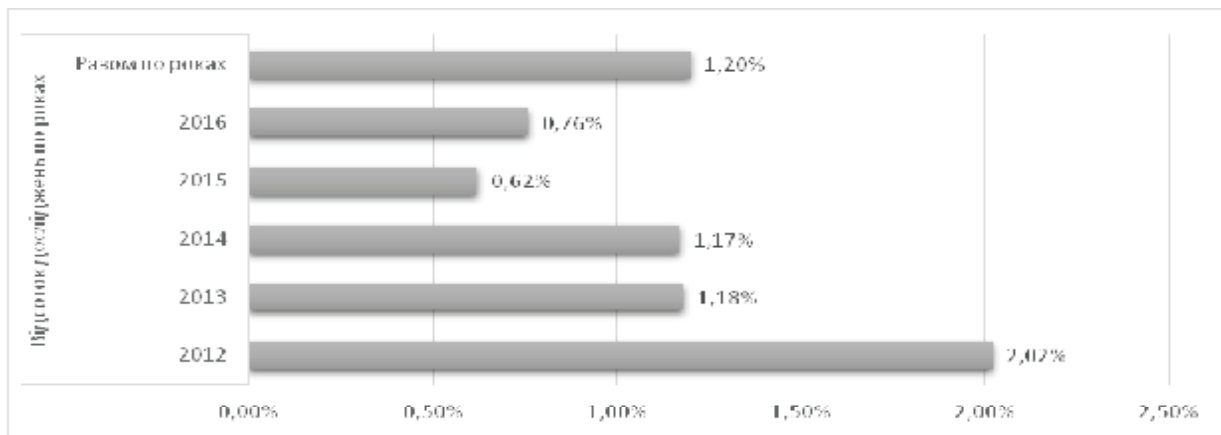

Рис. 1. Відсоток досліджень за напрямками «управління сталим розвитком» до загальної кількості досліджень у галузі науки «Державне управління» за період 2012 – 2016 років

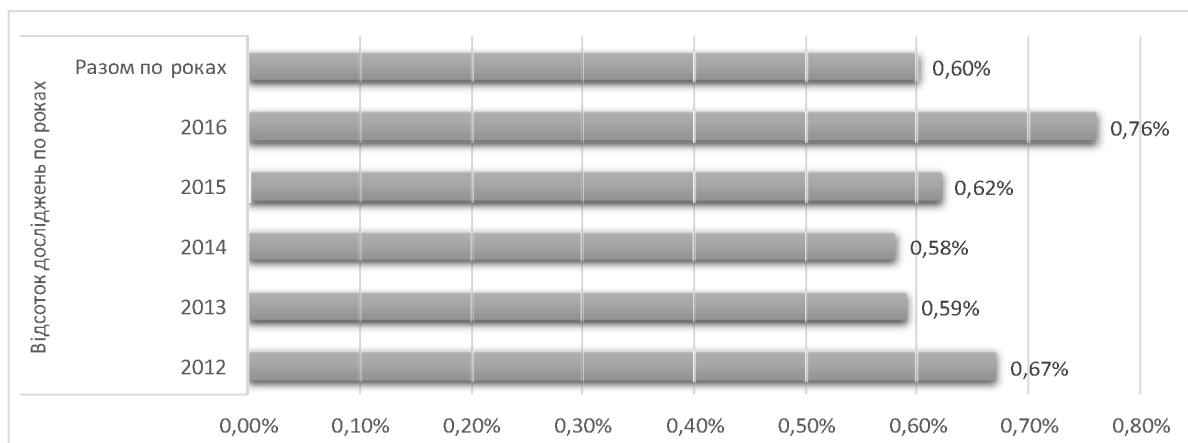

Рис. 2. Відсоток досліджень за напрямками «стандартизація» до загальної кількості досліджень у галузі науки «Державне управління» за період 2012 – 2016 років

Кількість (відповідно і відсоток) досліджень за напрямками «стандартизація», «управління сталим розвитком» до загальної кількості досліджень у галузі науки «Державне управління» за період 2012 – 2016 років невелика, що обумовлюється, у першу чергу, тим, що стандартизація має прикладні аспекти у сфері економічної діяльності й не зовсім відповідає паспортам спеціальності «Дер-

жавне управління», а по-друге, управління сталим розвитком розглядалось як загальні умови «планетарного значення». Але останнім часом управління сталим розвитком набуло практичного значення для державного управління, у тому числі через систему міжнародної стандартизації.

Висновки. За результатами проведеного аналізу можна зробити висновок, що за

період 2012 – 2016 рр. серед розглянутих у нашому дослідженні робіт вчених у галузі науки «Державне управління» не виявлено робіт за напрямком впровадження міжнародних стандартів у механізми державного управління сталим розвитком в Україні. Водночас окремо розглядалися різні аспекти державного управління у напрямку стандартизації, зокрема: забезпечення якості професійної діяльності державних службовців на засадах стандартизації; удосконалення теоретичних засад державного управління у сфері забезпечення європейських стандартів права людини на судовий захист в Україні; демократизація цивільно-військових відносин в Україні в контексті їх адаптації до європейських норм та стандартів; механізми впровадження європейських стандартів політичного управління в Україні; механізми розвитку державного управління аграрним сектором економіки України в умовах впровадження європейських стандартів; у напрямку управління сталим розвитком, зокрема розвитку партнерських відносин бізнесу і влади в системі державного управління сталим розвитком України: теорія, методологія, практика; формування механізму державного управління сталим екологічним розвитком регіону в системі раціонального природокористування; інформаційна складова стратегії сталого розвитку України; управління сталим розвитком мегаполіса; формування державної політики сталого соціально-економічного розвитку сільських територій як умова зростання якості життя сільського населення; механізми забезпечення сталого розвитку територіальної громади; механізми державного управління реалізацією екологічної політики сталого розвитку; механізми державного управління сталим розвитком регіонів на засадах регіонального та транскордонного співробітництва; державне регулювання валового регіонального продукту як чинник сталого розвитку регіону. Це дає можливість визначити пріоритетні напрямки дослідження в науці «Державне управління» й запропонувати механізми їх реалізації для практики державного управління. Також результати проведеного дослідження наукового доробку в галузі науки «Державне управління» підтверджують унікальність обраної теми дослідження щодо впровадження міжнародних стандартів у механізми державного управління сталим розвитком в Україні.

Список використаних джерел:

1. Антонов А. В. Формування державної політики сталого соціально-економічного розвитку сільських територій як умова зростання якості життя сільського населення : автореф. дис. ... д-ра наук з держ. упр. : **25.00.02.** Рівне, **2013.** **40** с.
2. Ганоцька С. О. Забезпечення якості професійної діяльності державних службовців на засадах стандартизації : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : **25.00.03.** Дніпропетровськ, **2012.** **20** с.
3. Гордєєв О. К. Механізми забезпечення сталого розвитку територіальної громади : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : **25.00.04.** Одеса, **2014.** **20** с.
4. Ємельянов В. М. Розвиток партнерських відносин бізнесу і влади в системі державного управління сталим розвитком України: теорія, методологія, практика : монографія. Миколаїв : Вид. Ємельянова Т. В., **2012.** С. **356–403.**
5. Красівський Д. О. Механізми впровадження європейських стандартів політичного управління в Україні : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : **25.00.02.** Київ, **2015.** **20** с.
6. Лагно В. Т. Механізми державного управління сталим розвитком регіонів на засадах регіонального та транскордонного співробітництва : автореф. дис. ... д-ра наук з держ. упр. : **25.00.02.** Маріуполь, **2015.** **20** с.
7. Лієв О. С. Формування механізму державного управління сталим екологічним розвитком регіону в системі раціонального природокористування : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : **25.00.02.** Київ, **2012.** **20** с.
8. Ляшевська О. І. Державне регулювання валового регіонального продукту як чинник сталого розвитку регіону : монографія. Харків : Друк. «Мадрид», **2016.** **199** с.
9. Моторний В. О. Демократизація цивільно-військових відносин в Україні в контексті їх адаптації до європейських норм та стандартів : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : **25.00.02.** Львів, **2014.** **20** с.
10. Надежденко А. О. Механізми державного управління реалізацією екологічної політики сталого розвитку : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : **25.00.02.** Донецьк, **2014.** **20** с.
11. Олійник А. Р. Удосконалення теоретичних засад державного управління у сфері забезпечення європейських стандартів права людини на судовий захист в Україні : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : **25.00.01.** Львів, **2013.** **20** с.

12. Паламарчук Т. П. Механізми розвитку державного управління аграрним сектором економіки України в умовах впровадження європейських стандартів : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02. Київ, 2016. 20 с.

13. Полюшкін С. С. Управління сталим розвитком мегаполіса : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.04. Дніпропетровськ, 2013. 20 с.

14. Про затвердження Переліку наукових спеціальностей : наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1057 від 14.09.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1133-11> (Дата звернення: 25.04.2019).

15. Паспорти спеціальностей : Постанова президії ВАК України № 17-11/5 від 15.05.2002 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/ru/v11_5330-02 (Дата звернення: 25.04.2019).

16. Унгуриян П. Я. Інформаційна складова стратегії сталого розвитку України : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.01. Київ, 2012. 20 с.

References:

1. Antonov, A. V. (2013). *Formuvannya derzhavnoyi polityky staloho sotsialno-ekonomichnoho rozvytku silskykh terytoriy yak umova zrostannya yakosti zhyttya silskoho naseleння*. (Sc.D. Thesis, Public Administration). Rivne [in Ukrainian].

2. Ganotckaya, S. O. (2012). *Zabezpechennya yakosti profesiynoyi diyal'nosti derzhavnykh sluzhbovtiv na zasadakh standartyzatsiyi*. (Ph.D. Thesis, Public Administration). Dnipropetrovsk [in Ukrainian].

3. Gordeyev, O. K. *Mekhanizmy zabezpechennya staloho rozvytku terytorialnoyi hromady*, (Ph.D. Thesis, Public Administration). Odesa [in Ukrainian].

4. Emelyanov, V. M. (2012). *Rozvytok partnerskykh vidnosyn biznesu i vlady v systemi derzhavnoho upravlinnya stalym rozvytkom Ukrayiny: teoriya, metodolohiya, praktyka*, (pp. 356–403). Mykolaiv : Vyd. Yemelyanova T. [in Ukrainian].

5. Krasivsky, D. O. (2015). *Mekhanizmy vprovadzhennya yevropeys'kykh standartiv politychnoho upravlinnya v Ukrayini*. (Ph.D. Thesis, Public Administration). Kyiv [in Ukrainian].

6. Lagno, V. T. (2015). *Mekhanizmy derzhavnoho upravlinnya stalym rozvytkom rehioniv na zasadakh rehionalnoho ta transkordonnoho spivrobotnytstva*. (Sc.D. Thesis, Public Administration). Mariupol [in Ukrainian].

7. Liev, O. S. (2012). *Formuvannya mekhanizmu derzhavnoho upravlinnya stalym ekolohichnym rozvytkom rehionu v systemi ratsional'noho pryrodokorystuvannya*. (Ph.D. Thesis, Public Administration). Kyiv [in Ukrainian].

8. Lyashevskaya, O. I. (2016). *Derzhavne rehulyuvannya valovoho rehional'noho produktu yak chynnyk staloho rozvytku rehionu*. Kharkov : Vyd. «Madrid» [in Ukrainian].

9. Motorny, V. O. (2014). *Demokratyzatsiya tsyvilno-viyskovykh vidnosyn v Ukrayini v konteksti yikh adaptatsiyi do yevropeyskykh norm ta standartiv*. (Ph.D. Thesis, Public Administration). Lviv [in Ukrainian].

10. Nadezhdenko, A. O. (2014). *Mekhanizmy derzhavnoho upravlinnya realizatsiyeyu ekolohichnoyi polityky staloho rozvytku*. (Ph.D. Thesis, Public Administration) Donetsk [in Ukrainian].

11. Oleinik, A. R. (2013). *Udoskonalennya teoretychnykh zasad derzhavnoho upravlinnya u sferi zabezpechennya yevropeys'kykh standartiv prava lyudyny na sudovyy zakhyst v Ukrayini*. (Ph.D. Thesis, Public Administration). Lviv [in Ukrainian].

12. Palamarchuk, T. P. (2016). *Mekhanizmy rozvytku derzhavnoho upravlinnya ahrarnym sektorom ekonomiky Ukrayiny v umovakh vprovadzhennya yevropeyskykh standartiv*. (Ph.D. Thesis, Public Administration). Kyiv [in Ukrainian].

13. Polushkin, S. S. (2013). *Upravlinnya stalym rozvytkom megalopolisa*. (Ph.D. Thesis, Public Administration). Dnipropetrovsk [in Ukrainian].

14. Ministry of Education and Science, Youth and Sports of Ukraine (2011). *On Approval of the List of Scientific Specialties* : nakaz. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1133-11> (Last accessed: 25.02.2019) [in Ukrainian].

15. Presidium of the Higher Attestation Commission of Ukraine (2002). *Pasporty spetsialnostey* : postanova URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/ru/v11_5330-02 (Last accessed: 25.02.2019) [in Ukrainian].

16. Unguryan, P. Ya. (2012). *Informatsiyna skladova stratehiyi staloho rozvytku Ukrayiny*, (Ph.D. Thesis, Public Administration). Kyiv [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 19 травня 2019 р.